

Veterani

Din istorisirile
veteranilor de război
— generalul de
brigadă (rtr.)
Ioan M. Bota
pagina 8

Misiuni externe

Devotament
și coeziune
în Bagram

pagina 4

ORIZONT MILITAR

Editor: Divizia 4 Infanterie „Gemina”

Fondat la 12 februarie 1948 • Serie nouă * Nr. 305 (2081) * 26 mai 2021 • 8 pagini — 0,7 lei • www.clujarm.ro

15 mai - ZIUA POLIȚIEI MILITARE

Locotenent Alexandra - Felicia Bumb,
ofițer de poliție militară la Cdm. D. 4 I.
„Gemina”:

„Un polițist militar trebuie să fie cu
bagajul pregătit întotdeauna, mereu
gata pentru misiune”

pagina 3

Interferențe

Performanță, prin excelență,
la CNM „Ștefan cel Mare”

pagina 5

Ladea, sculptor și profesor

În obiectiv

- Știri din D. 4 I. „Gemina”
- Roza cercetașilor în Bg. 15 Mc. „Podu Înalt”
- Campionatul militar de cros,
etapa pe D. 4 I.

pagina 2

ORIZONT ÎN ACEST NUMĂR

Mapamond

Actualitatea militară
internațională

- Pregătiri pentru summitul NATO
- Cooperare militară Georgia-Israel
- Drone turcești, pentru Polonia

pagina 7

Roza cercetașilor în Bg. 15 Mc.

In perioada 18—19 mai 2021, în poligonul Gădinti, din garnizoana Roman, s-a desfășurat competiția aplicativ-militară „Roza Cercetașilor”, etapa pe Brigada 15 Mecanizată „Podu Înalt”,

în cadrul competiției disputându-si podiumul loturile din cadrul subunităților și batalioanelor subordonate briqăzii.

Prima etapă a concursului a constat în parcurgerea probei de specialitate, desfășu-

rată pe ateliere de supraviețuire, topografie militară, geniu, CBRN și acordarea primului ajutor.

În cadrul etapei a doua, participanții au parcurs un traseu în teren variat, cu o lungime de 30 km, au executat aruncarea grenadelor de mână de exercițiu, la precizie, ședința de tragere cu armamentul individual fiind ultima probă din concurs.

La finalul competiției, ocupanții primului loc au fost militarii Companiei 159 Cercetare a briqăzii, locul doi a fost ocupat de lotul mixt compus din militari ai Batalionului 631 Tancuri „Oituz”, din Bacău, B. 634 Infanterie „Mareșal Josef Pilsudski” din Piatra Neamț, și ai Bazei 3 Logistice „Zargidava” din Roman, iar bronzul a revenit militarilor din Batalionul 151 Infanterie „Războieni” din Iași.

Felicitări tuturor participanților și succes mai deosebit invințatorilor!

Locotenent Cristinel-Florin BACIU

rea structurilor de culegere a datelor și informațiilor. (Căpitan Doru MOT)

EXERCIȚII TACTICE
Militarii B. 812 I. „Bistrița” au luat cu asalt, în perioada 12—17 mai, Poligoanele Dorolea și Livezile, pentru executarea unor serii de exerciții menite să le îmbunătățească capacitatea de reacție în rezolvarea unor situații tactice, perfecționarea procedurilor de conducere a trupelor, coeziunea structurilor, rezistența la efort și mai ales anticiparea și adaptarea la orice situație ce poate interveni pe câmpul de luptă, indiferent de vreme. Pentru cei care au intrat de curând în rândul „Sotimilor”, a fost prima participare

la astfel de exerciții, cu toții implicându-se cu seriozitate pentru îndeplinirea obiectivelor. (Sergent Zitta-Gabriela BODEA)

GEST FRUMOS În perioada 13—14 mai 2021, militari din Comandamentul Divizie 4 Infanterie „Gemina” și din unitățile subordonate aflate în garnizoana Cluj-Napoca au răspuns prezent la chemarea voluntarilor de la Spitalul de Pediatrie II din Cluj-Napoca, participând la o campanie de donare de sânge pentru copii aflați sub îngrijire la Secția de Oncopediatie. Putin din sângele camarazilor noștri reprezintă o sansă în plus la viață pentru copii care luptă cu maladii crunte. (I. N.)

CONCURS În perioada 18—19 mai 2021, în Poligonul de tragere Roșu, militarii Batalionului 17 Vânători de Munte „Dragoș Vodă” au desfășurat Concursurile aplicativ-militare de vară, etapa pe batalion. Cuprindând probele de duel de foc și patrulă, activitatea a scos în evidență nivelul bun de pregătire al militarilor, spiritul competitiv și coeziunea în cadrul subunităților. Deși o mare parte dintre aceștia s-au aflat pentru prima dată la acest gen de instruire, cu toții au dat dovadă de implicare, demonstrând aptitudini de buni trăgători cu armamentul din dotare. (Plutonier-major Vasile HLIB)

„STRIKE BACK 21” Militari din Batalionul 151 Infanterie „Războieni” s-au pregătit, în a doua decadă a lunii mai, pentru a participa, în Bulgaria, la exercițiul multinațional „Strike Back 21”, parte componentă a exercițiului „Saber Guardian 21”. Exercițiul integrează structuri de manevră și sprijin din Bulgaria, România și Grecia și asigură oportunități de instruire în comun cu structuri similare din cadrul armatelor membre NATO, contribuind la creșterea interoperaabilității structurilor. Activitățile de instruire au cuprins deplasări tactice, exerciții tactice

cu și fără traieri de luptă, comunicări criptate în rețele de misiune NATO și activități cu specific medical. Le dorim mult succes în atingerea tuturor obiectivelor de instruire propuse! (Plutonier-adjunat principal Lucien COVALCIUC)

CURS BREVETARE În perioada 4—21 mai 2021, la sediul Batalionului 634 Infanterie „Mareșal Josef Pilsudski” s-a desfășurat „Cursul de brevetare mecanici conductori Transportor Amfibiu Blindat”. După executarea instructajului în domeniul SSM, respectarea regulilor privind circulația pe drumurile publice și conducerea preventivă, cei 40 de cursanți au executat ședințe specifice de cunoaștere și mențenanță TAB, ședințe de conducere TAB, în poligonul Dealul Vulpii, sub atenta supraveghere și îndrumare a instructorilor din cadrul Bg. 15 Mc. „Podu Înalt” și ai Centrului de perfecționare pentru tancuri și auto „Colonel Pandele Predescu” Pitești. În perioada 24—25 mai, cursanții au parcurs etapa finală, respectiv trecere prin vad și examen de brevetare la Centrul de perfecționare pentru tancuri și auto „Colonel Pandele Predescu” de la Pitești. (Plutonier-adjunat principal Vasile VĂNAU)

SCHIMBARE DE COMANDĂ Luni, 24 mai 2021, la sediul Batalionului 435 Logistic „Ciuc”, din Miercurea-Ciuc, s-a desfășurat ceremonia de predate-primeire a comenzi unității. Cu această ocazie, locotenent-colonelul Laviniu Feraru a predat comanda și Drapelul de luptă al batalionului locotenent-colonelului Lucian-Petru Maniu, împărțit la comanda acestei structuri. Prezent la ceremonie, colonelul Florin Stan, comandantul Brigăzii 61 Vânători de Munte „General Virgil Bădulescu”, i-a urat nouui comandant mult succes în îndeplinirea misiunii încredințate, alături de noii subordonați. (Plutonier-major Alin TRAN-DAFIR)

Campionatul militar de cros, etapa pe D. 4 I.

In perioada 17—18 mai, în garnizoana Dej, în cazarma „Dragonilor Transilvani”, s-a desfășurat Campionatul militar de cros pentru unități de instrucție, etapa pe Divizia 4 Infanterie „Gemina”. Având în vedere evenimentele aniversare și omaiajale planificate a se desfășura în acest an la nivelul diviziei, acest concurs a fost organizat sub egida „105 ani de la înființarea Armatei a 4-a de Nord”.

La linia de start s-au prezentat 80 de concurenți din cadrul unităților subordonate diviziei, la această ediție participând în general sportivi militari noi, cei consacrați, cu „vechime” fiind inclusi doar la selecție, pentru competițiile ulterioare.

Probele de concurs au constat în alergare în teren variat, 6 km la feminin și 10 km la masculin, și s-au desfășurat în poligonul batalionar și în baza sportivă a unității. Pe lângă efortul și emoția competiției,

concurenții au avut de depășit și provocările atmosferice și de teren, ploaia și noroiul concurând pentru a face din

qăzii 81 Mecanizată „General Grigore Bălan”, în timp ce la individual masculin, locul I a revenit soldatului Alexandru

această etapă una memorabilă. La finalul competiției, la proba individual feminin, pe locul I s-a clasat soldatul Nicoleta Hișcă, reprezentanta Bri-

Biro, reprezentantul Regimenterii 69 Artillerie Mixtă „Silvania”.

Clasamentul general pentru Campionatul militar de cros,

etapa pe Divizia 4 Infanterie „Gemina” a fost următorul:

Locul I — lotul Brigăzii 61 Vânători de Munte „General Virgil Bădulescu”;

Locul II — lotul Brigăzii 81 Mecanizată „General Grigore Bălan”;

Locul III — lotul Brigăzii 15 Mecanizată „Podu Înalt”.

Câștigătorii au fost premiați de către șeful de stat-major al Diviziei 4 Infanterie „Gemina”, colonelul Petru Pah, comandanțul Brigăzii 81 Mecanizată „General Grigore Bălan”, colonelul Cornel-Traian Scurt, comandanțul Bazei 4 Logistice „Transilvania”, colonelul Cristian Rus, și comandanțul Batalionului 811 Infanterie „Dej”, locotenent-colonelul Emanuel Ciobanu.

Felicitări tuturor participanților și succes la etapele următoare!

Plutonier-adjunat Attila KOSZTA

— Dră locotenent, sunteți ofițer de stat-major în cadrul Biroului Poliție Militară, la Cdm. D. 4 I. „Gemina“. Care au fost primii pași pe care i-ați făcut spre această profesie?

— În ce privește accederea în această profesie, mărturisesc că în familia mea nu au fost militari. Însă polițiști, da. Tata, în prezent ofițer de poliție în rezervă, a fost singurul din familie care a îmbrăcat uniforma militară. Însă aceasta până în momentul în care, într-o din zilele de școală ale clasei a VIII-a, la finalul unei vizite de informare a reprezentanților CMZ Cluj, printre aceștia fiind și o doamnă militară, s-a înfrițat ideea de liceu militar. Așadar, de la Turda, orașul natal, pașii m-au purtat în Cetatea Alba Iulia, ca mai apoi, după patru ani, Sibiul, prin Academia Forțelor Terestre să devină reperul esențial a ceea ce sunt astăzi: ofițer de poliție militară al primei promoții specializate în această frumoasă armă. Desigur, de momentul admiterii mele la academie mă leagă și un moment mai special, o aşzisă predare-primire a ștafetei în familie, tatăl semnându-și raportul de trecere în rezervă în aceeași zi cu admiterea mea.

— Ce a stat la baza alegerii armei poliție militară, în detrimentul celorlalte arme?

— Așa cum s-a petrecut și cu liceul militar, ceva de genul „ce ar fi dacă“, aș am procedat și la momentul alegerii armei poliție militară, noutatea fiind elementul catalizator în toate aceste alegeri. Apoi... restul e istorie. Desigur, în prezent, când înțeleg cu adevărat ceea ce înseamnă a fi polițist militar, dacă ar fi să aleg poate că m-aș gândi mai mult pentru alegerea armei, însă tot poliție militară aș alege. Iar aceasta pentru unul dintre principalele aspecte ale armei, puterea exemplului, întrucât apreciez că un polițist militar trebuie să fie un exemplu pentru militari.

Ar mai fi de menționat și dinamica acestei arme, relativ recente în armata română, care de la an la an implică tot mai multe elemente de noutate, dar, bineînteles, și un număr tot mai mare de misiuni.

— Cum arată parcursul dvs. profesional? Cum s-au materializat primii ani ai carierei dvs.?

— Prima funcție a carierei, în anul 2015, a fost cea de comandant pluton poliție militară, la Brigada 81 Mecanizată „General Grigore Bălan“. Apoi, începând cu anul 2016, odată cu înființarea companiei de poliție militară a brișcăzii, și până în anul 2019, am îndeplinit funcția de comandant companie. În prezent, îndeplinesc funcția de ofițer de stat-major în cadrul Biroului de Poliție Militară, la Cdm. D. 4 I. „Gemina“. Însă în parcursul carierei se înscrie și o altă funcție, îndeplinită pe parcursul a mai mult de jumătate de an, în teatrul de operații din Afganistan, cea de comandant al Detașamentului de Poliție Militară, Provost Marshal, în Baza Militară Aeriană Kandahar.

— Așadar, recent ați revenit acasă, după mai bine de jumătate de an petrecut în teatrul de operații. Cum a decurs această experiență a teatrului de

operații? Ce a însemnat?

— Pe timpul misiunii în teatrul de operații din Afganistan, misiunile detașamentului de poliție militară au presupus asigurarea unui climat de ordine și disciplină, controlul traficului rutier, precum și prevenirea și combaterea infracționalității pe întreg perimetru bazei.

Ca experiență, misiunea este unică. Nu aș fi putut să fac aici în țară ceea ce am desfășurat acolo. Si totul a fost mult mai

un plus de încredere, aceștia reușind să pună în practică, înlocuind cerințelor, toate cunoștințele teoretice acumulate pe timpul modulului de pregătire pentru misiune.

Am avut o colaborare foarte bună cu partenerii Alianței, iar rezultatele foarte bune pe care le-am avut au făcut ca munca noastră să fie pe deplin apreciată, căștiqând astfel încrederea reciprocă. De altfel, prin conferirea medaliei Army

mehr zile. Sunt lucruri cu care noi, militarii, suntem obișnuiți. Pentru mine, chiar dacă programul normal al unei zile de muncă se încheie la ora 16, aceasta nu înseamnă că telefonul nu mai sună sau că misiunile ce îi implică pe polițiștii militari din D. 4 I. se opresc până a doua zi dimineață, la ora 8.00.

— Dar cele ale polițistului militar, în general?

— Îmi aduc aminte cu drag despre primii mei pași în această profesie, când, ca și comandanț de pluton, deși aveam bazele teoretice bine stabilite în timpul academiei, având în subordine oameni experimentați, am vrut să văd exact cum și în ce constau misiunile ce îi implică pe subordonăți. Am observat atunci cum, în cazul unor misiuni de însoțire a unor convoaie militare, de exemplu, sunt situații în care bariera linquistică poate juca un rol primordial în buna desfășurare a misiunii. Si da, s-a întâmplat ca, uneori, în funcție de mediul sau situația misiunii, folosindu-ne de praful de pe capota unei mașini, prin semne sau desene, să ne facem înțeleși, iar lucrurile să se întâmpile așa cum ne-am propus.

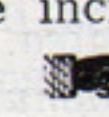
Spuneam anterior că în această profesie dinamica misiunilor este mare. Acest fapt se datorează și unor perioade mai aglomerate din an, în care misiunile, în special cele de însoțire, au o pondere și periodicitate foarte mare raportate la un interval destul de scurt de timp. Iar acest aspect, chiar și pentru cei mai experimentați militari, în timp duce la o ușoară accentuată și prematură. Totuși, mă bucur să observ că polițiștii militari sunt oameni implicați, devotați profesiei, pentru care misiunea îndeplinită reprezintă un reper și chiar un mod de viață.

— Ați fost implicată și în exercițiile majore ale diviziei...

— Așa este, până în prezent am la activ câteva participări la exercițiile majore în care D. 4 I. „Gemina“ a fost angrenată. Printre acestea se numără exercițiile „Saber Guardian“, din anii 2017 și 2019, activitați care mi-au pus la încercare abilitățile de comandă, mai ales ca femeie Tânără, care avea în subordine oameni experimentați, unii care erau în sistemul militar încă din anul în care eu mă nașteam. Dar cred că m-am descurcat bine și m-am achitat onorabil de sarcinile primite.

— Recent, am sărbătorit Ziua Poliției Militare. Ce gânduri aveți de obicei pentru dvs. și pentru subordonăți, într-o astfel de zi aniversară?

— În primul rând, sunt mândră că sunt polițist militar, mai ales că, în aprecierea mea, un polițist militar trebuie să constituie un etalon în ceea ce privește comportamentul și respectarea cu rigurozitate a regulamentelor. Apoi, la ceas aniversar, imi doresc ca toti cei care activăm în această frumoasă armă să avem putere de muncă și să ne bucurăm de sprijinul celor drași, pentru a putea duce mereu la îndeplinire misiunile încredințate.

 Plutonier-major Ovidiu SFIRIAC

**Locotenent Alexandra - Felicia Bumbă,
ofițer de poliție militară la Cdm. D. 4 I.
„Gemina”:**

„Un polițist militar trebuie să fie cu bagajul pregătit în totdeauna, mereu gata pentru misiune”

bine decât mă așteptam, iar un factor l-a jucat pandemia, ce a dus la închiderea unor activități recreaționale pentru militarii bazei. De altfel, nici în plan personal nu am ratat niciun eveniment important din familie sau al apropiatilor, întrucât acestea nu s-au putut desfășura.

În teatrul total funcționa ca un mic orașel. Prin analogie cu persoanele importante dintr-un sat, primarul, preotul și șeful de post, rolul meu în misiune a fost cel din urmă. Inclusiv numărul de urgență era alocat în dispeceratul nostru. Iar de cele mai multe ori, când pentru ceilalți militari ai bazei începeau momentele de relaxare, pentru noi începea activitatea.

Deși am participat pentru prima oară la o misiune internațională, iar la început, am avut emotii, în ceea ce privește desfășurarea activităților din teatrul de operații, știind că acestea trebuie să fie îndeplineite la standarde maxime, cu ajutorul subordonăților mei, am reușit să ne plim cu succes pe specificul misiunilor din teatrul de operații.

— Care sunt acum, în prezent, aprecierile dvs. asupra a ceea ce ați desfășurat acolo?

— Deși a fost prima oară când am fost la comanda unui detașament de poliție militară în Afganistan, am reușit să fiu în măsură să observ dedicarea, implicarea și profesionalismul militariilor pe care i-am avut în subordine, fapt care mi-a adus

Commendation Medal, de către partenerul american, se confirmă rezultatele bune obținute în TO.

— Prin comparație cu specificul misiunilor din țară, care a fost cea mai mare provocare a acestei experiențe?

Comparativ cu activitatea unui polițist militar din țară, activitățile dintr-un teatrul de operații sunt mult mai complexe. Un exemplu ar fi încărcatura emoțională care poate să își facă apariția în unele momente mai delicate pentru polițiștii militari. Însă, dintre toate, cred că momentele cu cea mai mare încărcătură emoțională au fost atunci când un proiectil, sau mai exact, o rachetă trasă de talibani a atins perimetru bazei, iar noi, polițiștii militari, aveam sarcina de a ne îndrepta spre locul cu pricina, în timp ce ceilalți militari din bază se adăposteau. Iar acest fapt nu are cum să nu te miște în interior, mai ales când acasă te așteaptă cei dragi.

— Din fericire, v-ați întors cu bine în țară. Care sunt provocările actuale?

Unul dintre secretele acestei profesii îl constituie dedicarea oamenilor care fac parte din rândul acestei arme. Un polițist militar trebuie să fie cu bagajul pregătit în totdeauna, mereu gata pentru misiune. O nouă misiune poate să înceapă oricând, chiar și în afara orelor de program, și se poate întinde pe durata mai

Devotament și coeziune

Reușita unei misiuni depinde de militarii care o execută. Din afară par doar ordine, acțiuni după un anumit tipar, unii ar spune chiar o rutină specifică. Am descoperit la platonul locotenentului Ioan Rotari din cadrul Batalionului de Protecție a Forței „Jderii” că spiritul de echipă, comunicarea și profesionalismul sunt repere ce nu sunt doar simple cuvinte, ci fapte pline de realism.

Voința, primul pas

Teatrul de operații din Afganistan a fost întotdeauna plin de provocări. Este locul unde militarii români au adunat o experiență imensă și care a adus schimbări, inclusiv de mentalitate în armata română. Da, este greu, au fost și sunt sacrificii imense, dar români au demonstrat în primul rând că se poate. Au vrut și au reușit! Baza Aeriană Bagram (BAF) este înconjurată în mare parte de munci înalte, pe care încă este zăpadă. Ici, colo petice de verdeață sau copaci. Militarii au demonstrat că un loc arid poate fi schimbat. Deh, omul sfîrșește locul!

I-am privit de multe ori pe militarii din platonul comandat de locotenentul Ioan Rotari. La întrevedere în țară, la Piatra-

Neamț și Cincu, precum și aici pe BAF. Tineri, uniți în ceea ce fac, curajoși, devotați și foarte implicați. Au o misiune deosebit de importantă, securizarea acestei baze aeriene. Si o fac cu brio! Indiferent că e noapte sau zi, frig sau caniculă, că plouă sau e soare puternic, ei sunt acolo, în prima linie.

M-am apropiat de ei și am încercat să le aflu din secretele muncii. Locotenentul Ioan Rotari are 26 de ani și este comandant platon în cadrul companiei Delta din Batalionul de Protecție a Forței „Jderii”. A absolvit Academia Forțelor Terestre în 2016 și incadrează aceeași funcție la Batalionul 335 Artillerie „Alexandru cel Bun” de la Botoșani.

Este la prima misiune într-un teatrul de operații. Ofițerul crede că este foarte important ca o astfel de acțiune să se qăsească în CV-ul fiecărui militar. Este necesar pentru viitor ca să poată ocupa o funcție unde experiența de aici își va spune cuvântul. Așa că a venit în fruntea camarazilor săi. „La început am fost puțin stingher în prezența militariilor din subordine. Suntem din aceeași brigadă, eu vin dintr-o unitate de artillerie, iar majoritatea platonului este de la batalionul de la

Piatra Neamț. Pe timpul pregătirii ne-am încheiat foarte bine ca platon, astfel încât să fim apti pentru misiunea ce avea să urmeze, aici, în Afganistan. Am dat doavă de multă coeziune. Militarii cu experiență au contribuit foarte mult la dezvoltarea celor aflați la prima misiune, la formarea celor tineri. Cam 65% din platon sunt la prima experiență de acest fel, iar ceilalți au fost de ajuns ca să dea un impuls pozitiv în tot ceea ce înseamnă structura pe care o comand. După Cincu i-am simțit pe toți aproape de mine, conectați la ce urmă să se întâmpine în Afganistan”, spune locotenentul Rotari.

Au dese contacte cu militarii alțior stat prezenți în această bază, în cadrul misiunii NATO „Resolute Support”. Se iau decizii împreună pentru securizarea bazei să fie maximă. „Cu partenerii avem o relație deschisă, ne ajutăm reciproc și luăm cele mai bune decizii. Despre platonul meu, cel mai simplu aş afirma că aş mai veni încă o dată în misiune cu ei. Si asta spune tot!”, subliniază locotenentul Rotari.

Comunicare eficientă

Iar spusele Tânărului locotenent sunt confirmate și de platonierul-major Sorin Michiu, ajutor comandant de grupă și șofer: „Este o atmosferă foarte bună, cu moralul stăm bine. Îl sprijinim mult pe locotenentul Rotari. El ne ascultă, ne cere părerea, venim cu soluții pertinente. Peste toate adăugăm profesionalism și mult respect. Mai ales că și invers este valabil. Colaborăm foarte bine și cred că de aceea lucrurile merg bine. El se poate baza pe noi întotdeauna, inclusiv la alte misiuni!”, a subliniat subofițerul. La cei 42 de ani împliniți, platonierul-major Michiu este la a doua misiune în Afganistan. Este de loc din România și de 14 ani este în familia „Jderilor” de la Piatra Neamț. „După ce execuții pentru prima dată o misiune internațională spui: gata, e de ajuns! Dar în sufletul lui, militarul dorește să revină. Își spun cuvântul experiență, modul cum s-au desfășurat lucrurile și, de ce nu, adrenalina”, mărturisește platonierul-major Michiu.

Recunoaște că provocările sunt de fiecare dată altele, iar temerile sunt reale. Viața în platonul locotenentului Rotari are ceva aparte. De când a venit ofițerul la subunitatea lor, subofițerul împreună cu camarazi săi au încercat să-i intuiască intențiile. Si au reușit. Pe timpul pregătirii, mai ales a celei de la Cincu, au ajuns să se înțeleagă din priviri. E adevarat, se comunică foarte bine. Tot ce știa din misiunea trecută, Sorin a împărtășit celor

în Bagram

aflați la prima experiență de acest gen. „Le-am povestit multe celor tineri. Ne-au ascultat pe mine și ceilalți colegi cu uimire, apoi am ajuns la fapte. Da, au fost puține temeri din partea lor, un pic de teamă, dar constructivă. S-au adaptat și acum suntem aici. Nu mai este nicio

diferență între ei și noi, suntem o echipă și m-aș duce oriunde cu ei într-o nouă misiune”, completează platonierul-major Sorin Michiu.

Tinerii, în pas cu experiență

Omărturisire ne face și Tânărul fruntaș Alexandru Boatcă, în vîrstă de 21 de ani: „Misiunea din Afganistan este grea pentru soldatul român. Am știut unde am venit. Cel mai greu îmi este cu dorul de casă, cu pericolele de aici, dar coeziunea platonului este bună și facem față cu brio. Ne-am acomodat și am început repede să dăm randament maxim.”

Deși a venit de puțin timp în armată, fruntașul Alexandru Boatcă are un cerc de prieteni care au ales această carieră și a considerat că armata este un

mod de viață. Este fascinat de tot ce învăță zi de zi. Consideră că a făcut alegera cea bună. „Am auzit de la colegii cu experiență că un militar adevarat trebuie să îndeplinească o misiune într-un teatrul de operații. Așa că am ales să fac asta, mai ales că îmi doresc o carieră de lungă durată în armată. Fiind Tânăr, am avut emoții la prima întâlnire cu platonul comandat de locotenentul Rotari. Am simțit de la început că pot face față provocărilor, ne-am dedicat toți

și cred că suntem pe drumul cel bun”, mărturisește Alexandru. Cel mai mult îi place aici adrenalina de care are parte. E total diferit de ceea ce a simțit acasă. Aici poate să dovedească că este bun în ceea ce face. A avut de învățat de la cei cu experiență, care l-au îndrumat. El au avut un rol foarte important în evoluția lui și a colegilor tineri. Nu se simte cu nimic inferior față de militarii prezenti aici. Respectă și este respectat! „Suntem aliați, lucrăm într-o coaliție și o facem foarte bine. Mă așteptam să fie mult praf, să fie cald... S-a adeverit, însă nu sunt obstacole în a ne îndeplini misiunea. Acum suntem ca o familie în acest platon. Orice problemă avem, o rezolvăm!, completează fruntașul Alexandru Boatcă.

Recent, Baza Aeriană din Kandahar a fost predată forțelor de securitate afgane în cadrul procesului de încheiere a misiunii NATO „Resolute Support” din Afganistan. Astfel, după o prezență de 19 ani, ultimii militari români, cei din Batalionul de Protecție a Forței „Jderii”, au plecat de pe aeroportul afgan, revenind acasă, după ce și-au îndeplinit cu succes misiunea ordonată în această zonă.

Participarea la operațiile „Enduring Freedom”, „International Security Assistance Force” (ISAF) și „Resolute Support”, începând cu anul 2012, în calitate de partener, a dovedit angajamentul României în lupta împotriva terorismului și ne-a asigurat profilul de candidat dedicat valorilor comune ale aliaților, contribuind în mod semnificativ la succesul procesului de aderare a României la NATO.

Prezența celor peste 32.000 de militari în teatrul de operații din Afganistan, timp de 19 ani, a dovedit că România este un aliat de nădejde, angajat și predictibil. Militarii români și-au îndeplinit misiunea atât în cadrul unităților luptătoare, cât și în comandanțele aliate, fiind adevărați ambasadori ai țării lor și căștițănd, prin profesionalism, respectul aliaților alături de care au luptat.

Înainte de plecare, comandanțul Batalionului de Protecție a Forței „Jderii”, locotenent-colonelul Vasile Mironescu, a declarat: „Aici, pe pământul Kandaharului, militarii români au scris pagini de istorie. Sincer, am avut mari emoții atunci când am privit în spate și am văzut că sunt ultimul român ce pleacă de aici. Noi, militarii, ne-am făcut datoria. „Jderii” și-au îndeplinit misiunea primă pe Baza Aeriană Kandahar! Le doresc afganilor să aibă parte de pace, să se înțeleagă între ei, să lase deoparte orgoliile și să clădească o țară. Raportăm cu mândrie: «Misiune îndeplinită! Si avem convingerea că angajamentul României va rămâne în istorie», a conchis acesta.

La rândul nostru ne bucurăm pentru succesul camarazilor noștri și le transmitem cu bucurie: „Bine ați revenit acasă!”

Platonier-adjuant principal Lucian IRIMIA

Performanță, prin excelență,

Eleva sergeant Daria Balahură și eleva sergeant Irina Puiu s-au clasat pe primul și al doilea loc la Olimpiada Forumului Scolilor Militare Secundare din Europa. La această competiție s-au înscris 11 licee militare din Uniunea Europeană și a reprezentat o adevărată provocare pentru concurenți. Munca de cercetare, studierea diverselor probleme referitoare la Uniunea Europeană, căutarea de soluții originale și viabile, organizarea ideilor astfel încât să respecte cerințele de redactare a unui eseu academic sunt doar câteva din elementele care fac din această competiție o oportunitate valoroasă de a crește calitatea actului educațional din colege. Rezultatele meritului obținute de cele două eleve constituie cadrul propice pentru a promova învățământul militar românesc la nivelul Uniunii Europene.

În funcție de evoluția epidemiologică, premiera căștiqătorilor va avea loc la Bruxelles, în perioada 7–8 septembrie. Daria și Irina au fost îndrumate de profesoara Monica Buculei, coordonator pe programe și proiecte europene, și de profesorul Petrică Ciocan, consultant științific și specialist în istorie

contemporană și politică comunitară. Totodată, cadrele didactice au fost și evaluatori la nivel internațional, secretariatul ESDC repartizând un număr de lucrări fiecăruia.

Olimpiada a fost organizată

de către Colegiul European de Securitate și Apărare (ESDC), instituție care funcționează pe lângă Comisia Europeană, sub patronajul Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru Afaceri Externe și Politica de Securitate ale președintelui Comisiei Europene.

*

Seria performanțelor școlare

la CNM „Stefan cel Mare”

ale elevilor Colegiului Național Militar „Stefan cel Mare” a continuat cu o medalie de argint obținută de elevul sergeant Nicolai Gațan, la Olimpiada Națională „Gazeta Matematică”.

La etapa I a olimpiadei au

În urma participării la etapa a II-a a olimpiadei, Tânărul matematician a obținut cel mai bun rezultat, din județul Suceava, la nivelul clasei a XI-a, și medalia de argint.

Participarea lui Nicolai la această olimpiadă a devenit deja tradiție, reușind să se califice la etapa finală doi ani consecutiv. Cu un spirit autodidact ieșit din comun, adolescentul stefănist a dovedit că face performanță la toate competițiile la care participă. El -vul stefănist imbină cu succes pasiunea pentru matematică și liceul militar, făcându-se remarcat, încă din clasa a IX-a, când a obținut premiul al II-lea la concursul național „Dimitrie Pompeiu” și premiul al III-lea la concursul interjudețean „Memorial Stefan Dîrțu”. De asemenea, în clasa a X-a, a continuat reușitele în cadrul competițiilor de matematică „Stefan Dîrțu” și „Matematica de drag”, obținând Mențiunea I, respectiv premiul al II-lea.

Sub îndrumarea directorului adjunct al Colegiului Național Militar „Stefan cel Mare”, profesorul Vladimir Cerbu, Nicolai promite că va face performanță și în continuare.

Georgiana LUPU

Ladea, sculptor și profesor

Luna aceasta se împlinesc 120 de ani de la nașterea sculptorului Romulus Ladea, cunoscut și ca Romul Ladea (n. 17 mai 1901 — d. 27 august 1970), o puternică personalitate, ce a fost profesor universitar la Cluj. În această perioadă, în municipiul Cluj-Napoca au avut loc mai multe evenimente dedicate marelui sculptor, la Muzeul Național de Artă Cluj sau la Liceul de Arte Vizuale „Romulus Ladea” din oraș.

Născut în Banatul românesc, regiune cu puternice tradiții locale în artă, cultura și obiceiurile din România, urmează studiile secundare la Oravița și studii medii la Școala Superioră de Arte și Meserii din Timișoara. În 1921 vine la București și se înscrise la Academia de Belle Arte, unde îl are profesor pe Dimitrie Paciurea, personalitate reprezentativă a sculpturii și învățământului artistic din România modernă. Debutul artistic este înregistrat în anul 1923, la Expoziția Artelor Plastice de la Cluj. Viziunea autoritară a portretelor expuse îl impune atenției criticii din capitala culturală a Transilvaniei, filosoful Lucian Blaga apreciind „apariția viitorului mare sculptor”. În anul 1924 realizează în bronz două prime monumente de față publică: bustul istoricului A.D. Xenopol și bustul eroului Avram Iancu. În această perioadă de început face rodnice popasuri în două călătorii de studii în străinătate, la muzeele și expozițiile din Budapesta, Viena, München, Berlin, Dresda, Paris,

experiențe care îi deschid noi înțelegeri artistice asupra operelor marilor sculptori ai Renașterii italiene, Donatello și Michelangelo, și ale sculptorilor epocii moderne, Auguste Rodin și Antoine Bourdelle. În 1924-1925 se află la Paris pentru perfecționarea studiilor. Urmează cursurile și lectiile de

la acea vreme. Paralel cu perfecționarea măiestriei continuă studiul operelor de sculptură universală din muzeee, face schițe și notări după operele artiștilor contemporani din expozițiile pariziene, Expoziția Internațională Art Deco deschisă în acel an, 1925, fiind hotărâtoare ca informație și influență estetică prin conceptele artei moderne contemporane.

„Școala Ardeleană”, sculptură de Romulus Ladea — Cluj-Napoca

sculptură în atelierul unde predă Antoine Bourdelle la Academie de la Grande Chambre, academie liberă, faimoasă în lume, în acel timp, datorită explicațiilor didactice și culturale ale maestrului. Urmează cursuri de desen, anatomie artistică și istorie a artei la Academia Julian și la Ecole du Louvre. În primăvara anului 1925 este practicant în atelierul lui Brâncuși din Montparnasse, angajat să lucreze la trei opere ale sculptorului, celebru

Opera lui Ladea a intrat de timpuriu în circuitul marilor valori naționale. Lucrările sale de artă împodobesc numeroase orașe ale țării. Opera sa este una profund realistă, care exprimă eroicul ca atitudine de înfruntare a destinului, dar și dragostea, bunătatea, blândețea și grăția. Fiind fondatorul școlii românești de sculptură modernă, Ladea a exercitat o influență importantă asupra artei românești. Alături de participarea consecventă la expoziții de

grup și colective, lucrările sale au fost prezentate publicului în retrospectivele organizate în 1958 la București, și în 1965, la Muzeul de Artă din Cluj. Înalta prețuire a muncii și a creației sale s-a concretizat în acordarea titlurilor de Artist emerit (1957) și Maestru al artei (1964).

De la prima expoziție personală, Ladea a qândit și a sculptat, din punct de vedere artistic, românește. El s-a străduit să materializeze, în lemn și în piatră, semnele majore ale unei spiritualități care ne este specifică, sculptând chipuri de eroi, fapte și idei reprezentative pentru istoria noastră.

Sensul conștient, activ al apartenenței să e la un fond tradițional ce se cere continuat și îmbogățit a fost afirmat nu o dată de către artist: „În realitate, a existat o singură cale pe care am pornit în vremea uceniciei mele artistice și pe care am urmat-o neabătut toată viața mea. Calea aceasta a fost studierea atentă, cu pasiune și cu venerație totodată, a artei noastre populare, dorința permanentă de a înțelege și de a pătrunde până în sensurile ei cele mai adânci atitudinea spirituală atât de caracteristică a omului nostru față de artă și viață.“

Romul Ladea este adeseori considerat, de către mulți critici de artă, a fi fost format la „scolile“ unor mari sculptori ai secolului 20, aşa cum ar fi Constantin Brâncuși și Auguste Rodin, fiind astfel unul dintre continuatorii sculpturii figurative moderne.

Emil MORITZ

In ultima decadă a lunii mai, compania Google a oferit primele informații despre noua versiune a sistemului de operare Android, varianta 12, precum și despre câteva noi aplicații și inovații.

Android 12 va cuprinde un panou care va permite utilizatorului să controleze în ce măsură o aplicație îi acceseează anumite componente ale telefonului, precum camera, microfonul, stabilirea locației etc. Potrivit lui Sundar Pichai, directorul executiv al Google, în versiunea 12 utilizatorii vor avea posibilitatea să personalizeze aproape fiecare element din interfață, iar sistemul va dispune și de un panou (Privacy Dashboard) în care utilizatorii vor putea observa ce aplicații le folosesc microfonul, camera sau locația, și să le dezactiveze independent. Meniurile vor fi și ele regândite, pentru a părea mai animate, similar cu cele ale iOS de la Apple. De asemenea, următorul Android va avea și o funcție de cheie digitală pentru deblocarea mașinilor.

Și pentru aplicații se anunță schimbări. În cazul Google Photo-

tos, aceasta va avea implementat un folder securizat cu parolă, pentru fotografii și video-clipuri pe care persoanele ar dori să le securizeze suplimentar. Schimbări vor apărea și în aplicația de navigație Maps, care va dispune de hărți actualizate, mai detaliate, precum și de îmbunătățirea modului „Live View“. Implementarea unor noi funcții în aplicația de cameră, care să permită ajusta-

(AI), numit LaMDA, capabil să răspundă destul de coerent la întrebări complicate, proiect pe care compania dorește să-l integreze în viitor în serviciile Chrome.

TELEFON MODULAR

Conform unui brevet deschoperit de o publicație de specialitate, compania Xiaomi pare să propună un design care să permită înlocuirea a două module diferite de pe dispozitiv, lăsând o mare parte dintre componentele interne neatinsse. Spre deosebire de Project ARA de la Google, care propunea înlocuirea mai multor module individual, precum procesorul, bateria și camerele, Xiaomi propune doar înlocuirea camerelor și PCB-ului, dar și înlocuirea părții de jos, care include difuzorul, microfonul și port-ul USB. Sistemul de module ar fi bazat pe șine cu contacte metalice, procesul de schimbare fiind rapid și sigur în utilizare.

■ Plutonier-major Ovidiu SFIRIAC

Era digitală

tarea balanței de alb, în funcție de culoarea pielii și a părului subiectului, este de asemenea un proiect al înginerilor Google.

Google a mai prezentat și Project Starline, un fel de cabină foto inteligentă, cu un ecran imens, dedicat apelurilor video. Poate afișa în mărime naturală o persoană, dând astfel senzația de prezență 3D, datorită unor senzori și lumini montate pe rama ecranului.

Reprezentanții companiei au făcut și o demonstrație a unui proiect de inteligență artificială

HOROSCOP

BERBEC

Vești bune pentru această zodie: va avea parte de câștiguri azi! Din păcate, banii vin condiționat: trebuie să alegeti să îi cheltuiți.

TAUR

Deja simți nevoia de un nou început și este posibil ca primele zile din a doua jumătate a lunii să fie cele care să vă motiveze să porniți pe un nou drum.

GEMENI

Unele relații se vor destrăma, altele se vor consolida mai bine. Este un curs normal pe care viața îl are cu oricine. Nu trebuie să aveți pe lângă voi oameni cu care nu sunteți compatibili.

RAC

O perioadă de destindere alături de prietenii și familie. Nu uita că trebuie să te odihnești și să fii destins, pentru că sănătatea poate îți va da bătăi de cap în această perioadă.

LEU

Sunteți copleșiți de gânduri mai profunde ca niciodată. Cu această ocazie ajungeți la anumite înțelesuri pe care nu le-ați observat înainte. Trebuie să vă axați pe ce este important.

FECIOARA

Din fericire, anumite aptitudini te ajută să realizezi ce ti-ai propus. Energia pozitivă a celor din jur și ideile pozitive sunt benefice. Într-o bună zi, visele vor deveni realitate.

BALANȚĂ

Să cunoști oameni noi și să socializezi cu aceștia este foarte important pentru balanță, mai ales pentru a evoluă. Dă-i timpului să te ocupă de organizare pentru viitor.

SCORPION

Aerul curat al unei plimbări sau chiar o călătorie nu strică niciodată. Dacă este posibil, să o faceți acum, dacă nu, începeți să vă ocupați de organizare pentru viitor.

SĂGETĂTOR

Nu vă grăbiți în afirmații, mai degrabă faceți o analiză clară la tot ce vă doriți și întocmiți un plan. Cei dragi doresc să vă susțină, dacă doriți.

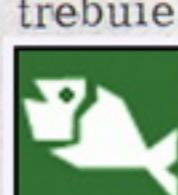
CAPRICORN

Este necesar să vă întâlniți cu prieteni sau să vorbiți măcar la telefon, deoarece aveți multe lucruri de discutat și puteți face planuri de viitor.

VÂRSĂTOR

Sectorul muncii are nevoie de abilitățile dvs. de a rezolva problemele. Așadar, urmează o perioadă nouă de provocări, la care trebuie să faceți față.

PEȘTI

Fie că faceți o excursie scurtă sau hotărât că trebuie să plecați în vacanță, aceasta vă încarcă cu energie pozitivă. Veți constata că este „o gură de oxigen binemeritată“.

■ STELUTĂ*

UMOR

Soldații la raport, afară. Vine comandanțul și spune:

— Mai mișcă cineva?

O voce din spate răspunde:

— Pământul, domnule comandanț.

Comandanțul:

— Cine a spus asta?

Răspunde din nou vocea:

— Galileo Galilei.

Comandanțul:

— Galileo Galilei, un pas în față!

Un fizician ii spune soției sale — Draga mea, ești din ce în ce mai atrăgătoare!

— Aiurezi! Tu nu vezi că m-am îngrășat?!

— Păi, tocmai! Cu cât crește masa, crește și forța de atracție...

La Zoo, în fața cuștii cu lei, Gigel își întreabă tatăl:

— Tată, dacă scapă leul, eu cu ce autobuz mă întorc acasă?

Cinci pași pentru a economisi

1. **Păstrează o evidență.** Periodic, este indicat să facem o evidență clară, detaliată, a tuturor bonurilor și a chitanțelor, timp de o lună, ajută enorm în acest sens. Apoi, facem o ierarhizare a lor pe categorii și importanță și punem prioritatea nevoile, nu dorințele. Dacă suntem exigenți, vom observa că unii itemi pot fi excluși pe viitor sau repartizați mai eficient.

3. **Fă o listă.** Întotdeauna, la cumpărături, este bine să folosim o listă pregătită în prealabil. Altfel, coșul se va umple cu mai multe produse, unele doar pentru că „poate îmi va trebui cândva“. Fără o organizare prealabilă, vom da câștig de cauză companiilor de advertising și reclamelor bine tintite, care vor profita de tendința noastră de a alege după „ambalaj“. De asemenea, este contraindicat să mergem flămânzi la cumpărături. Vom fi tentați să cumpărăm alimente cu care, în mod normal, nu ne-am hrăni.

3. **Negociază serviciile.** Dacă suntem clienți cu vechime ai unor furnizori sau companii serioase care oferă servicii în urma unor contracte, putem cere anumite beneficii sau ne putem renegotia contractele. De cele

mai multe ori, furnizorii nu ne vor anunța de oferte de fidelizare și nici nu ne vor reduce în mod automat prețul abonamentului, dar odată renegociat, companiile se vor bucura să-și păstreze clienții, iar noi ne vom bucura de reducere.

4. **Redu consumul.** Chiar dacă pare incomod, stingerea becurilor când ieșim dintr-o cameră, precum și deconectarea aparatelor de la rețea de energie electrică, se va transforma în timp în bani economiști. De asemenea, folosirea becurilor economice sau cu LED face bine nu doar buzunarului ci și Planetei.

5. **Pregătește-ți prânzul acasă.** Să mâncăm zilnic în oraș poate părea boem și relaxant, dar în timp costurile meselor luate în oraș se ridică lunar la o sumă impresionantă. De multe ori nici nu consumăm ceva foarte sănătos și nici nu vom putea să estimăm corect cantitatea. Un prânz pregătit de acasă are avantajul că este mai sănătos, mai fidel preferințelor culinare și mai ieftin. Pe de altă parte, putem face din ieșitul în oraș pentru o cină sau pentru o masă cu prietenii, o ocazie specială.

■ Orizont militar

REDACTOR-ŞEF

Căpitan IONUȚ SUCIU

Int. 0418

0264/590669

SECRETAR GENERAL

DE REDACȚIE

Int. 0366

SECRETARIAT TEHNIC

DE REDACȚIE

Plutonier-adjutant principal
ȘTEFAN VIOREANU

(corespondență-expediție)

Int. 0218

Maistru militar clasa a III-a

RADU CIOLOCA

Plutonier-major

OVIDIU SFIRIAC

EMIL MORITZ

(fotoreporter)

Int. 0228

TIPOGRAFI

Plutonier-adjutant

DOREL BADIU

Sergent-major

CATALIN BUJOR

Caporal CĂLIN VĂDAN

SABIN STÎNA

Int. 0385

RESPONSABIL DE NUMĂR

Maistru militar

RADU CIOLOCA

ADRESA REDACȚIEI

U.M. 02565/A, Cluj-Napoca,

Piața Stefan cel Mare nr. 1—3

cod. 400133

Tel. 0264/590563 int. ...

Fax 0264/590557

ISSN 1842—3434

e-mail: orizontmilitar@yahoo.com

B. 0362 C. 305

Opiniile exprimate în articolele publicate sub semnătura autorilor au caracter strict personal și nu angajează în vreun fel răspunderea edito- rului sau a redacției. Manu- scrisele nu se înapoiază.

Pentru redactarea paginii „Mapamond” — Actualitatea militară internațională — sunt folosite informații preluate de la principalele agenții de presă, precum și din publi- cațiile de specialitate naționale și internaționale.

Actualitatea militară internațională

Pregătiri pentru summitul NATO

Recent, secretarul general al NATO, Jens Stoltenberg, și-a început turneul de pregătire a summitului NATO din iunie. Parisul a fost prima etapă a turneului pe care secretarul general al NATO, Jens Stoltenberg, îl face în mai multe țări membre înainte de summitul Alianței din 14 iunie de la Bruxelles, ale cărui obiective sunt: consolidarea legăturilor de securitate dintre Europa și America de Nord și deciziile privind acțiunile viitoare din cadrul agendei NATO 2030. Cu acest prilej, președintele francez, Emmanuel Macron, care în urmă cu ceva timp afirma des-

pective de cooperare, iar summitul din iunie de la Bruxelles constituie o ocazie unică de întărire a alianței dintre Europa și America de Nord“, a declarat secretarul general al NATO, Jens Stoltenberg. Aceasta a vorbit și despre situația înqătorătoare de la granița rusoucraineană: „Vom apăra ordinea internațională, fondată pe reguli, în fața derivelor autoritare ale unor țări precum Rusia sau China. Contez pe rolul activ și constructiv al Franței pentru a orienta NATO către viitor. Am discutat, desigur, despre situația din Ucraina. Rusia are prea multe forțe armate în Ucraina și în imprejurimi și de aceea nedorm o reglementare pașnică. Felicit Franța pentru implicarea sa în negocierile din cunoscutul Format Normandia pentru pace

pre NATO că este o „organizație în moarte cerebrală“, și-a clarificat poziția față de necesitatea atingerii în interiorul NATO a unui grad sporit de coeziune și de construire a unei acțiuni mai ambițioase. „Summitul ar trebui să permită o clarificare politică a rolului și priorităților strategice ale Alianței — am mai spus-o și acum câțiva ani. Trebuie să regândim rolul, misiunea, regulile în cadrul NATO, un schimb direct de opinii între aliați este necesar la nivel de șefi de stat și de guvern. În al doilea rând, summitul ar trebui să ne permită să întărim coeziunea dintre noi. Solidaritatea între aliați nu este doar o vorbă. Ea înseamnă datorii și responsabilități, iar fiecare membru trebuie să se angajeze că respectă dreptul internațional și reguli de conduită clare“, a declarat președintele francez.

Din discursul președintelui francez, chiar dacă nu a numit în mod direct, a reiesit faptul că președintele Macron s-a referit la Turcia, cu care Franța a avut mai multe diferențe militare, iar schimbul de replici Macron — Erdogan a ținut prima pagină a presei internaționale din ultima perioadă. Credibilitatea Alianței se bazează pe responsabilitatea membrilor săi, iar liderul de la Elysée a asigurat că Franța este un partener credibil, eforturile sale de a-și îndeplini angajamentele privind creșterea alocărilor bugetare pentru armată fiind continute inclusiv pe perioada pandemiei.

„Sosirea la Casa Albă a democratului Joe Biden oferă noi

concomitent cu mandatul ministrului Burchuladze, și actualul prim-ministru al Georgiei, Irakli Garibashvili, și-a reiterat în repetate rânduri interesul pentru dezvoltarea sferei militare din Tbilisi. Această intențiează să sprijine chiar construirea unei fabrici de plumb în Tbilisi, deoarece țara cheltuie mulți bani în fiecare an pe muniție. La finele anului trecut, primierul georgian a anunțat că, în 2021, țara își va crește cheltuielile militare cu peste 200 de milioane de lari (60 de milioane de dolari) cu scopul de a consolida arsenalul militar. Bugetul de apărare pentru 2021, de aproximativ 270 milioane USD, reprezintă cea mai mare sumă alocată după 2008, când Georgia a purtat războiul cu Rusia.

Drone turcești pentru Polonia

Sâmbătă, 22 mai, ministru polonez al apărării, Mariusz Blaszczyk, a declarat intenția Poloniei de achiziție a 24 de drone înarmate din Turcia, devenind astfel primul membru NATO care va fi dotat cu vehicule aeriene fără pilot la bord (UAV) produse în Turcia. Dronele Bayraktar TB2 dintre care primele urmează să fie livrate anul viitor, vor fi înarmate cu proiectile antitanc, Polonia achiziționând, de asemenea, și un pachet logistic de instruire.

Ministrul Blaszczyk a declarat pentru postul național de radio polonez faptul că „dronele Bayraktar TB2 și-au dovedit eficiența în război“ și a adăugat că „dronele vor fi întreținute de o companie militară“, fără a oferi alte detalii. Contractul, încheiat fără un proces de achiziție publică, a fost semnat în ultima săptămână a lunii mai, în timpul unei vizite a președintelui polonez Andrzej Duda în Turcia.

Autoritățile din Turcia, țară membră NATO, spun că țara a devinut al patrulea mare producător de drone din lume de când președintele Tayyip Erdogan a crescut producția internă pentru a reduce dependența de armele occidentale. Compania turcă de tehnologie de apărare Baykar a vândut drona sa armată Bayraktar TB2 în Azerbaidjan, Ucraina, Qatar și Libia. Erdogan a declarat în luna martie că Arabia Saudită este, de asemenea, interesată să cumpere drone turcești.

În luna aprilie, Canada a eliminat permisele de export pentru tehnologia dronelor către Turcia, după ce a ajuns la concluzia că echipamentul a fost folosit de forțele azere care luptă împotriva Armeniei în enclava Nagorno-Karabah. Pieșele aflate sub embargo includreau sisteme de camere pentru dronele armate Baykar.

Plutonier-major Ovidiu SFIRIAC

Din istorisirile veteranilor de război – gl. bg. (rtr.) Ioan M. Bota

Sunt oameni care au scris istoria. Au căutat surse, au studiat documente, au cules mărturii și au pus cap la cap informații din mai multe direcții. Și sunt oameni care au trăit istoria. Au fost prinși în evenimente importante sau chiar le-au determinat într-o anumită măsură, de cele mai multe ori nerealizând că fișcul vieții lor va deveni o filă de istorie pentru generațiile viitoare. O adevărată lectie de istorie și de viață trăiește oricine îl întâlnescă pe generalul de brigadă (rtr.) Ioan M. Bota, veteran de război și om de o cultură și prezență aleasă.

Venerabilul veteran de război Ioan M. Bota, general de brigadă (rtr.), preot, profesor universitar, prelat papal, este una dintre personalitățile emblematici și remarcabile ale județului Cluj și ale Floreștiului, acolo unde pașnic sălășuiște. Ajuns la senectute, anul acesta implinind 101 ani, pare să sfideze toate poverile bătrâneții, rămânând Tânăr în suflet, serios, cum săde bine perilor albi, și înțelept. O întâlnire cu domnia sa este ca o călătorie într-o lume în care totul are pret, iar frumosul și adevărul se impletește într-o armonie netulburată de nimeni.

Deosebit de respectuos, nu se grăbește în gesturi sau în vorbe, onorându-ne de fiecare dată de parcă noi am fi cei mai importanți musafiri pe care i-a avut. Se bucură întotdeauna de vizita militariiilor pentru că ne cunoaște bine ofurile și menirea. A trăit să le guste pe amândouă, după care a trecut într-o armată nu mai puțin importantă, în oastea Domnului și a Bisericii.

Ioan M. Bota s-a născut la 16 ianuarie 1920, în comuna Rona de Jos, din județul Maramureș, într-o familie cu șapte copii, cu mare prestigiu moral și intelectual la acea dată, fapt ce avea să fie prețuit și dezvoltat și de Tânărul Ioan.

De la o vîrstă fragedă a muncit alături de părinți la muncile câmpului și la creșterea animalelor, atât de necesare subzistenței în vremea de atunci, până la vîrstă de 24 de ani, studiind și ajutându-și familia în același timp. Școala primară a urmat-o în satul natal, iar în 1942 a obținut diploma de învățător la Școala Normală din București. După parcurgerea studiilor la institutul de Teologie Greco-Catolic de la Blaj, conform ordinului de chemare în serviciul militar, a parcurs pregătirea militară cu durata de doi ani la Școala Militară de Ofițeri de la Câmpulung Muscel, fiind apoi repartizat la Regimentul 91 Infanterie de la Alba, alături de care, după mai multe aplicații în jurul localității Ocna Mureș, în martie 1944, a plecat pe frontul de apărare din Moldova. În acel an avea să debuteze o etapă a vieții ce l-a marcat adânc, în trup și în suflet, mai întâi fiind prins în vîltoarea celui de-al Doilea Război Mondial, ulterior custrând și pribegiea prizonieratului.

În Moldova, în zona Pașcani-Îași, a comandat un pluton de mitraliere. Iși amintește acele zile, de parcă s-ar fi întâmplat ieri: „În timpul unui atac al rușilor, cu obuze, am fost aruncat pe jos de suflul exploziei și acoperit cu pământ. Am leșinat din cauza șocului. Când mi-am

revenit în urma acestui eveniment eram plin de sânge, care curgea din ureche și am rămas surd de urechea dreaptă cu timpanul distrus.“

O altă zi de neuitat pentru domnia sa este 24 august 1944, când este luat prizonier de război cu toată divizia, în baza armistițiului de război încheiat cu URSS. Împreună cu 1.000 de militari români, sunt duși la Pașcani, Botoșani, Ripiceni, Bălți, iar de acolo, cu tren alcătuit din vagoane destinate transportului de animale, transportați și internați în lagărul de concentrare 74/II Oranki din URSS, lagăr situat la peste 400 de km nord-vest de Moscova, aproape de Cercul Polar. Amințindu-și de acest episod distinsul veteran afirmă și astăzi, cu emoție în glas: „Când am trecut

mai târziu, când primește un coleg de suferință: Nagy Jenő, în vîrstă de 74 de ani, un maghiar arestat pentru că a insultat Armata Roșie. Jenő baci, cum i se spunea, nu vorbea o îotă românește, iar Ioan M. Bota nu știa deloc limba maghiară, însă, pentru a-l ajuta pe colegul de celulă, care pe lângă vîrstă înaintată avea și diabet cronic, mai Tânărul coleg de suferință a învățat, în cele cinci luni trăite împreună în închisoare, destul de bine limba maghiară.

Este eliberat abia în 25 noiembrie 1949, și reușește să găsească de lucru la Atelierele „16 Februarie“ din Cluj. În același timp, își continuă studiile în paralel cu cele teologice, la Facultatea de Filosofie a Universității din Cluj. Pasionat de cunoaștere și de înțelepciune, absolvă această facultate în 1952, fiind numit, în 1955, profesor de filosofie la Liceul „Titu Maiorescu“ din Aiud. Nu se prezintă la post pentru că nu poate, din nou, din motive de conștiință, să predea programa comună, impregnată de materialismul

Prutul, am început să plângem.“ S-a întors în țară în iulie 1945, după profunde suferințe, în patrie fiind încadrat locotenent-major la Regimentul Pitești.

Aici, comisarul Walter Roman, șeful politic al Armatei române, încearcă să-l numească ofițer politic, însă datorită convingerilor sale creștine, incompatibile cu ideologia comună, demisionează din armată, cu acceptul Comandantului Politic, dar își face „fișă“ de urmărire de către Securitate. Răspunzând unei chemări mai profunde, se înscrie, nu fără dificultăți, la Academia Teologică Română Unită din Blaj, unde în 1948 obține licență în teologie.

În același an, brațul lung al securității îl ajunge. La 22 iulie 1948, este arestat de către Securitatea din Satu Mare, pentru predicile ținute în biserică catolică din Satu Mare. Nici măcar nu era titular, ci ținea locul Părintelui protopop dr. Ioan Dragomir. Securității îl bat cu brutalitate, lăsându-l fără cunoștință, apoi îl aruncă într-o celulă, unde a rămas zece zile cu un pahar cu apă și o bucată de pâine. Solitudinea celulei din închisoarea din Satu Mare îi este întreruptă o lună

dialectică al comunismului. Este numit, în schimb, profesor de limba rusă la Școala Generală din satul Cara.

Și aici este urmărit îndeaproape de informatorii securității, mulți aflați chiar printre țăranii din zonă. Rezistă și se achită onorabil de slujba încredințată, după patru ani de profesorat la Cara fiind numit profesor de limba română și rusă în comuna Florești, din regiunea Cluj. După absolvirea facultății se înscrie și urmează cursuri postuniversitare, de patru ani, și apoi susține, cu brio, examenul de doctorat în istorie la Universitatea din București, în 1977. Continuându-și pregătirea teologică cu consecvență, este hirotonisit diacon în septembrie 1988, iar două luni mai târziu este ridicat la treapta preoției de însuși PS Alexandru Todea, la locuința acestuia din Reghin.

Chiar dacă își începe activitatea preotească în clandestinitate, din pricina opoziției sistemului politic al vremii, preotul Ioan își continuă apoi, și în vremea de libertate a Bisericii, cu multă demnitate, slujba încredințată prin chemare interioară și hirotonisire. Este în-

cadrat în corpul profesoral, la catedrele Institutelor Teologice din Oradea și Cluj-Napoca, și îndeplinește și funcția de administrator parohial în diferite parohii din Eparhia de Cluj-Gherla.

În anul 2003, Papa Ioan Paul al II-lea îi acordă titlul de Prelat papal, cu ocazia aniversării a 150 de ani de la întemeierea Eparhiei de Cluj-Gherla, iar apoi, în 2015, primește cea mai înaltă distincție eparhială — Crucea și Diploma „Sfântul Iosif“ —, pentru contribuția deosebită adusă învățământului teologic și pentru misiunea pastorală desfășurată.

În toată această perioadă, profesorul Ioan M. Bota se remarcă drept o personalitate distinsă a Clujului, având și o prolifică activitate de scriitor, istoric și publicist, cu peste 700 de lucrări și zeci de cărți publicate. De la „Începuturile culturii scrise în limba română“, „Istoria Bisericii universale și a Bisericii românești de la origini până în zilele noastre“, „Istoria Românilor, din cele mai vechi timpuri până astăzi. Adevaruri nespuse până acum“ — volume de referință pentru istoria națională, până la „Patrologia“, lucrare de istorie patristică, preotul și profesorul Bota a lăsat spiritul său îmbogățit să se reverse și înspre alții, din dorința de a-i captiva și educa în bogățiile tradiției creștine.

Pentru frumoasa sa activitate în slujba oamenilor și a națiunii, venerabilul veteran a primit numeroase distincții militare și civile. Printre acestea se numără: „Virtutea Militară de Război“, clasa a II-a și „Veteran de Război 1944“. Este cetățean de onoare al comunei Rona de Jos și Florești, iar din 2019 î-a fost acordat gradul de general de brigadă, în retragere, prin decret prezidențial.

Ajuns la această impresionantă vîrstă, la 101 ani, Ioan M. Bota este încă Tânăr, în suflet, plin de energie și dorință de a lucra încă în „ogorul“ Domnului. Chiar dacă nu mai poate să predice sau își sfătuiască enoriașii precum odinioară, încă își așterne gândurile și povestele în scris, dovedind cu priscosită vocația unui păstor spiritual. Simțul datoriei îl-a păstrat întotdeauna în fruntea „oștașilor“, aşa cum a făcut-o și în luptele de care își amintește atât de clar: „Fiind comandant de pluton de mitraliere le-am cerut oștașilor mei să lupte alături de mine în atac, căci fuga înăpoia frontului era pedepsită cu moartea. Le-am spus să nu înainteze în atac mai mult decât mine, iar cei fricoși, puțin luptători, după atac vor da seamă! N-am avut niciun caz, căci eu eram mereu în fruntea lor...“

**Maistru militar
Radu CIOLOCA**